

„A inflace odejde tak rychle, jako přišla.“ To vážně padlo. Elektřina, nafta, plyn: K nevíře

09.06.2022 4:40 | Rozhovor

Jednotný tarif za elektřinu v ceně 3,24 Kč za kWh pro domácnosti, průmysl a zemědělství. Ten zahrne náklady na výrobu elektřiny, všechny daně a poplatky a dokonce 100% zisk pro výrobce. K tomu došel energetický expert Ivan Noveský, který ale dodává: Fialova vláda musí chtít. A pokud se to ČEZu a dalším nebude líbit, lze jako v jiných zemích pohrozit 50% zdaněním. Noveský dále navrhuje maximální cenu za pohonné hmoty 35,- Kč/litr. A přímé dodávky plynu. „Je to jednoduché, stačí chtít,“ uvedl pro ParlamentníListy.cz.

Foto: [Depositphotos.com](#)

Popisek: **Elektrický prodlužovací kabel - ilustrační foto**

reklama

Zajistí česká vláda českým občanům českou elektřinu za české ceny? Podle experta na energetiku Ivana Noveského to v praxi není problém a ještě lze ušetřit 21,5 mld. Kč. Podle Noveského stačí vůle ze strany vlády Petra Fialy, jinak český stát nesvazují žádná nařízení ani závazky.

„Čistá výroba elektřiny v loňském roce v České republice z jaderných a parních elektráren ve výši 64,1 TWh byla větší než 56,1 TWh, což byla čistá celková spotřeba všech českých domácností, průmyslu a zemědělství. Těch 56,1 TWh vyrobených v českých elektrárnách českými lidmi za české náklady by se také mělo prodávat za české ceny.

A pokud započítáme do výrobní ceny silové elektřiny i emisní povolenky a 100 % zisk výrobce, pak se těch 56,1 TWh pro tuzemskou spotřebu domácností, služeb, průmyslových, výrobních a všech dalších odvětví vyrobilo za 65,93 miliardy Kč. V cenách nejsou započteny zbylé parní elektrárny, vodní elektrárny, přečerpávací elektrárny, solární elektrárny a další obnovitelné zdroje. Nejsou tam také započteny plynové elektrárny, protože v Čechách, na rozdíl od Německa, nejsou pro výrobu elektřiny podstatné,“ vysvětluje Noveský.

Náklad výrobců, tedy především společnosti ČEZ, na jednu kWh na tuzemskou spotřebu by na základě jeho výpočtů činil maximálně 1,18 Kč. „Tím jsme se paradoxně dostali na stejné číslo, ke kterému se dobrali na Slovensku v návrhu zákona, kde vláda vypočetla cenu 1,04 Kč za jednu kWh.“

Noveský dále pokračuje ve výpočtu: „Přidáme-li k ceně silové elektřiny poplatky za distribuci, poplatek za obnovitelné zdroje, poplatek za OTE (operátor trhu s elektřinou, pozn. red.) a další poplatky a daně v souhrnné výši 1,495 Kč za kWh, což je víc než stojí výroba elektřiny vč. 100% zisku, pak vychází jednotná koncová cena pro všechny české domácnosti, průmysl a zemědělství vč. DPH 3,24 Kč za kWh. Tento jednotný tarif by zajistil dlouhodobou předvídatelnost a řádné plánování investičních aktivit výrobců pomocí 100% zisku, a hlavně by zastavil energetickou krizi a pomohl k zastavení růstu inflace.

„Je zajímavé, že zisk skupiny ČEZ očištěný po zdanění nesouvisí s cenou elektřiny na pražské burze PXE ani s cenou exportované elektřiny. Např. za rok 2021 dosáhla skupina ČEZ nižšího zisku proti roku 2020, i když cena elektřiny na burze PXE vyskočila z 1,366 Kč/kWh v roce 2020 na 3,048 Kč za kWh v roce 2021.

A pokud by se k jednotnému tarifu 3,24 Kč/kWh elektřiny podařilo navíc uzavřít podobný kontrakt na zemní plyn jako má Německo, Maďarsko, Rakousko a další státy, tj. za 6-7 Kč/1m³ zemního plynu, neměla by koncová cena zemního plynu pro české odběratele překročit 15,- Kč/1m³ vč. všech daní. V kombinaci s maximální cenou PHM 35,- Kč/1litr včetně všech daní, pak by inflace a krize odešla z ČR stejně rychle, jako přišla. Současné ceny elektřiny, zemního plynu a PHM nemají žádný odraz v realitě, všechno je uměle vytvářené pouze burzou,” zdůrazňuje.

„Do toho přišlo Ministerstvo průmyslu a obchodu, se zatím neschváleným, návrhem komplexního energetického balíčku vč. sociálního tarifu. Sociální tarif dle návrhu není nic jiného než další výdaj státního rozpočtu na dotace 21,5 miliardy Kč, který ale neřeší příčiny energetické krize ani situaci většiny českých spotřebitelů. Dotace na sociální tarif bude rozdělovat OTE jednotlivým obchodníkům, mezi které patří skupiny výrobců, kteří již tak mají enormní zisky.

Sociální tarif není řešením. Řešením je zajištění jednotného tarifu 3,24 Kč/kWh při garantování 100% zisku pro výrobce – zejména ČEZ, aby lidé neupadali do energetické bída, nepotřebovali sociální tarify na elektřinu. Ekonomicky by to znamenalo růst výroby a tedy příjmů občanů, firem a zejména příjmů státního rozpočtu. Lidé by se mohli nadechnout. Energetika by tak pomohla znovu nastartovat ekonomiku, která se teď dusí,” navrhuje Noveský v komentáři pro ParlamentníListy.cz.

Vinu za celou situaci podle Ivana Noveského rozhodně nelze házet na skupinu ČEZ a další výrobce elektřiny či obchodníky s elektřinou. Vše padá na českou vládu, která dává těmto společnostem možnosti vyšroubovat své zisky do vesmírných výšin. „Vlády Německa a Francie a dalších států oficiálně vyhlásují, že stát musí chránit vlastní občany. Všechny evropské státy kolem nás přijímají plošná opatření k ochraně svých občanů i hospodářství. Jenom česká vláda to nedělá a proto inflace i další problémy likvidují českou ekonomiku. Netuším, co je motivací státu, že nekoná. Nechci spekulovat, protože bych se mohl dostat i do trestněprávní roviny. Kdyby tu existovala vůle, stát má řadu efektivních možností jak situaci řešit, včetně Energetického regulačního úřadu. Pokud by stát nabídl ČEZu jistotu 100% zisku oproti jednotnému tarifu, nemusel by řešit problém slovenskou cestou, tj. schválit 50% speciální daň ze zisku obdobně, jako jsou zdaněny solární elektrárny. Je to jednoduché, stačí chtít,” popisuje dále.

Co se týče stále častěji diskutované energetické burzy v německém Lipsku, expert důrazně odmítá, že by Česká republika měla povinnost cenu doma vyrobené elektřiny odvíjet od burzovních cen. „Žádné nařízení EU ani jiný předpis ČR nenařizuje, že se musí veškerá vyrobená a spotřebovaná elektřina v ČR obchodovat přes burzu. Slováci si to upravili sami a žádný problém to není. Na burze mohou výrobci obchodovat přebytky elektřiny, které se nespotřebují v ČR. Ti, kteří tvrdí, že se nesmíme z lipské či pražské burzy vyvázat, tak prostě neříkají pravdu. Na burze můžeme prodávat přebytky, ale nikdo nám nenařizuje, abychom doma vyrobenou i spotřebovanou elektřinu znehodnocovali německými cenami, to je nesmysl. Nikdo to zatím ani nařídít nemůže,” sděluje Noveský jednoznačně.

„V minulých letech obchodování elektřiny přes burzu nebyl problém, protože byl v Evropě přebytek elektřiny, ale pak začali Němci likvidovat ekologické jaderné elektrárny i méně ekologické parní elektrárny, takže stále klesá výroba, ale roste spotřeba např. i kvůli elektromobilitě. Nyní se objevují i další problémy, protože Německo stále odebíralo elektřinu také z Francie. Francie má

nyní téměř polovinu svých jaderných elektráren odstavenou z důvodů údržby a neplánovaných oprav a naopak nyní elektřinu z Německa dováží. Z Francie, která dlouho byla exportérem elektřiny, se stává importér. Ten problém se bude stupňovat, protože odstavování jaderných elektráren v Německu pokračuje, přestože to nemá žádný racionální základ. Nevím, jak to slušně nazvat, je to prostě ideologické šílenství. Vypínají moderní a bezpečné elektrárny,” kroutí hlavu. Odstavováním jaderných zdrojů a tím snižováním produkce elektřiny v Evropě začala pochopitelně stoupat a bude dále stoupat cena elektřiny na burzách, přestože v ČR není jeden jediný důvod pro její růst. V Čechách se totiž v posledních letech nepostavila žádná nová jaderná a parní elektrárna, která by mohla zdůvodnit nárůst cen elektřiny v ČR.

„Pokud nemáme efektivní ochranu svého vnitřního trhu, aby naše ekonomika přežila, tak buh s námi. Podívejte se na čísla Českého statistického úřadu jak klesá průmyslová výroba. A to je teprve začátek. Jestli se s tím něco neudělá, tak krize z roku 2009 byla pouhá selanka proti tomu, co přijde nyní. Řítíme se do šílené krize. Velké problémy už začínají mít středně příjmové skupiny. Vláda musí začít konat. Nemá smysl útočit na ČEZ, který dělá pouze to, co mu vláda dovolí a ta mu momentálně nechává zcela volné ruce. Není sporu o tom, že vláda nekoná, ale není jasné, proč nekoná. Lidé jsou přitlačeni ke zdi už teď a bez činnosti vláda může být výrazně hůř. Jestli nepřijdou plošná účinná opatření, přijde katastrofa, jakou si neumíme představit,” dodává Ivan Noveský pro ParlamentníListy.cz.